

ACC. N:R M. 15755: /.

Landskap: *Skåne* ..... Upptecknare: *Erik Nilsson, Glimåkra*
Härad: *Ö. Göinge* ..... Berättare: *äldre personer*
Socken: *Glimåkra* ..... Berättarens yrke: .....
Uppteckningsår: *1961* ..... Född år ..... i .....

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Sägner och folktro om män.

LUF 118

2/16-61?

Skriv endast på denna sida.

LUF 118. Sägner och folktro om månen.

Jag har rådfrågat ett stort antal äldre från trakten men kan tyvärr endast redovisa för ett magert resultat.

En vanlig benämning här på månen va förr "knektasol", vilket skulle antyda på de nattliga frierierna. En man har uppgivit namnet "kaberloged", kopparlecket.

Månen var ett manligt väsen och omtalades alltid som "han". "Gubben i månen" känna alla till och en har nämnt att hans fryntliga uppsyn beror på att de ska finnas en kvinna där också, om man ser närmare efter. Inga sagor eller förklaringar till mån bilden har jag fått men däremot en hel del tydor och betydelser.

"Månegår" betyder eväder och "månen går i säck" betyder regn. En klar måne betydde lycka vid barnafödelse och det var tursamt att födas i ett visst ny. Vilket ny det gällde kunde han inte erinra sig. Nyårsnyet betydde mycket för väderleken och inverkade på somvädret och skörden. De lantliga sysslorna voro i högsta grad knutna till månskiftena. Så skulle t.ex. virke till ett nytt hus sundgängligt fällas i novembermä. Då samlades man och fällde allt som behövdes i annat fall gick de or o blårota i träet. Ny var alltid farligt för plantering och i nä skulle "pärorna" sättas och planteringar göras. Men håret på manfolken skulle klippas i ny.

Kometer och solförmörkelser var farliga och bådade krig och förstörelse men månförmörkelse var godartat och betydde fruktbarhet och goda tider.

Jag kommer att eventuellt komplettera denna lista, när jag fortsatt rundvandringen. Eftersom många visat intresse.

LUF 118